

való kilátással tettek előkészületeket az idei fajdvadászatokra. Hiszük, hogy várakozásuk teljességbe is ment.

Az elősorolt néhány adatból is kitűnik, hogy a fajok erdős bérceink csendes rejtekeiben még mindig szép számmal tanyásznak, s midőn a férfiasan nemes sport kedvelőinek a a felmutatott szép eredményekre gratulálunk! meg kell jegyeznünk még, hogy ugy a süket, valamint a nyírfajd a szárnyas vadakban híres Csehországban is már csak gyéren fordul elő, s egy-két drb elejtését ottan ritka vadászeseménynek tekintik.

Sz. M.

Némely adatok az ausztráliai mézgefáról.

Az Eucalyptusok fája zöld állapotában puha, de levágatása után a mézgagyanta, melyet igen bőven tartalmaz, nemsokára megszilárdul, s a fa száraz állapotában keménnyé és majdnem romolhatatlanná válik. Ezen fa hajók, hidak és más víziépítményekre megbecsülhetetlen. A hajók nagy rontója, a „*Teredo navalis*“ nem bántja, sem a tropikus vidékeken a fát pusztító sokféle rovar (*Termita*, fehér hangya sat.) Ennekfolytán Keletindióban a vasuti talpakat többnyire Eucalyptus fából készítik.

Az Eucalyptusnak számtalan faja van, melyek mindenféle ipari czélokra a legjobb haszonfát szolgáltatják, többek között hajóépítésre, kerékgyártó, ács, asztalos és esztergályos munkákra. Lombozatja mindég zöld és nehezen hull le a fáról. De a kérge könnyen válik el a törzsről, és pedig oly nagy darabokban, hogy a bennszülöttek gyakran egyetlenegy darabból durva hajókat készítenek. Oly nagyszerű épületfát semmi más fa nem képes szolgáltatni, mint az ausztráliai mézgefák némelyike. Egy deszka, mely Victóriából a londoni kiállításra küldetett, 100 font sterlingért adatott el. Ez egy hibátlan, 70 méter hosszú, 79 cm. széles és 8 cm. vastag

deszka volt. De ámbár épületfának kitünő, tüzelésre több fajnak a fája nem sokat ér; nehezen gyúl meg és roszul ég, ezen tulajdonságánál fogva zszindelynek igen alkalmas.

Ezen fák a növényvilágnak valódi titánjai. Dandorong völgyében, Victóriában egy *Eucalyptus amygdalinus* 133 mtr magasnak találtatott, míg egy más a hegygerinczen, 152 méter volt, s így Cheops pyramisát s minden más emberi művet magasságra nézve messze túlhaladott, a legmagasabb kaliforniai *Segnoia gigantea*t is 49 méterrel szárnyalta túl. Robinson G. W. egy *Eucalyptus*t talált, melynek kerülete mellmagasságban 25 méter, és átmérője 8.5 mtr. volt. Mevezetes az is, mennyi fakészletet szolgáltat ezen fanem holdanként. A Mount-Macedon nevű állami erdőnek legsűrűbb részében, egy „acre“ átlagosan 42 nagy állófát és 12 kisebbet tartalmaz. Sok ezen fák közül 2 mtr. átmérőjű és 63—70 mtr. magas. De nem kell ám gondolni, hogy ezen magasság valami felette régi korra mutat. Növekvésök gyorsasága valóban bámulatos. Nem ritkán találtatnak 15 mtr. magas fák, melyek csak 10 évesek. Jamaika szigetén 1580 mtr. magaslaton 1870-ben vettetett el *Eucalyptus* mag, s az ebből származott fák 1876-ban 15 mtr. magasságot értek el. Közel 3 cmnyi napi átlagnövekvés az egész nyáron át, nem egyszer észleltetett már természetbuvárok által.

Senki sem tanulmányozta az *Eucalyptus* természetét és tulajdonságait oly buzgón mint Müller báró. Ő ismertette meg leginkább ezen fanemet a világgal. Ezen ausztráliai fában látta ő a legczélszerűbb eszközt az esőnélküli területeket a földszinéről eltávolítani: a Sahara sivatag egy részét, Tunist, Algirt, Marokkót befásítani; Palestinát és más kopár, elpusztult tartományokat hajdani virágzásokra emelni.

Kár, hogy ezen fanem csakis tropikus és semitropikus vidékeken tenyészthető sikeresen; ámbár vannak oly fajai is,

melyek majdnem alpesi magaslatokon nőnek; de ezek sokkal szerényebb növekvésűek, mint az említettek. Kérdés: nem lehetne-e némely fajt gondos és türelmes ápolás mellett nálunk is meghonosítani?*)

Az Eucalyptusok hygienicus tulajdonságairól újabb időben gyakrabban tétetett említés, s különösen az E. globulus sok észlelet után megérdemlé a hidegtelelésfa (Fever-tree, Fieberbaum) nevét. Gyors növekvése kihuzza a felesleges nedvet a mocsár s földekből és alkalmasint erős terpetinszaga is nagyban hozzájárul a lég megtisztításához s annak ozonnal való megtöltéséhez. Amyi bizonyos, hogy Olaszországban oly vidékek, melyek azelőtt a „malária“ miatt lakhatlanokká váltak, az E. globulus tenyésztése által újra lakhatókká tétettek. Algirban egy katonai állomáson a legénységet minden öt nap alatt fel kellett váltani, az ott létező „miasma“ miatt, s miután ott 60.000 db Eucalyptus fát ültettek, ezen gyakori változtatás többé szükségesnek nem találtatott.

Az Eucalyptusok leveleiből már is sok mindenféle olajok, szeszek és orvasságok készítettnek. A híres keletindiai „kino“ egy mannaféle szurok, mely a „Pterocarpus marsupium“ nevű nagy ákáczféle fából nyeretik, vetélytársra talált a Botany-Bay-ban termelt „kino“-ban, mely nem egyéb, mint az Eucalyptus resinifera szárított mézgája. Egyetlen egy fa 500 fontot is képes szolgáltatni egy év alatt.

Molitor Ágoston.

A f a p i a c z r ó l .

Budapest, június-hó 14-én.

A faanyagok vasuti szállítására vonatkozó németországi tariffa-emelés, mely lapunk múlt havi füzetében tüzetesen tár-

*) Tett kísérletek szerint még nem igen állja ki a mi telünket.

Szerk.